

Pelkosenniemen kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomus 2022

Kunnanhallitus 31.03.2023 § 112

Kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain lisäksi kirjanpitolakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevien säännösten soveltamisesta.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä, annettava tilinpäätös tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Seuraavassa esitetään Pelkosenniemen kunnan talouden kehitys pääasiassa keskeisten tuloslaskelman erien näkökulmasta:

Toimintatuotot vuonna 2022 ovat 2,306 miljoonaa euroa, joka on 802 000 euroa enemmän (53,3 %) talousarvioon nähden. Merkittävin poikkeama myyntituotoista on energiahuollosta saaduissa tuloissa 1 082 000 euroa. Toimintatuotoissa on kasvua 602 000 euroa edellisvuoteen nähden (35,3 %).

Toimintakulut vuonna 2022 olivat yhteensä 11,089 milj. euroa, joka on 743 000 euroa (6,3 %) vähemmän talousarvioon nähden. Merkittävin poikkeama toimintakuluissa on terveydenhuollossa: perusterveydenhuollon kulut alittuivat 329 000 euroa ja erikoissairaanhoidon kulut alittuivat 28 000 euroa talousarvioon nähden. Toimintakuluissa oli nousua 381 000 euroa (3,6 %) edellisvuoteen nähden.

Toimintakate vuonna 2022 oli 8,782 milj. euroa, joka on 1,546 milj. euroa (15 %) parempi kuin talousarviossa varauduttiin. Toimintakate toteutui (-2,5 %) heikempänä kuin vuonna 2021.

Verotuloja vuonna 2021 kertyi 5,872 milj. euroa, joka on 366 000 euroa (6,6, %) enemmän kuin talousarvioon oli ennustettu. Verokertymässä on kasvua 277 000 euroa (5 %) edellisvuoteen nähden.

Valtionosuudet vuonna 2022 olivat yhteensä 5,178 milj. euroa, joka on 101 000 euroa (2 %) enemmän kuin talousarvioon oli arvioitu. Valtionosuutta kertyi 541 000 euroa (11,7 %) enemmän kuin edellisvuonna.

Vuosikate vuonna 2022 on 2,285 milj. euroa positiivinen, mikä on 2,039 milj. euroa parempi kuin talousarviossa oli varauduttu. Vuosikate parani edellisvuodesta 1,053 milj. euroa (85,4 %).

Suunnitelman mukaiset poistot jäivät 43 000 euroa (12,5 %) talousarvioon varattua pienemmäksi, mutta olivat kuitenkin 31 000 euroa (11,4 %) enemmän kuin edellisvuonna.

Tilikauden tulos oli 1,981 milj. euroa ylijäämäinen ja on 2,082 milj. euroa parempi talousarvioon 2022 verrattuna. Tulos parani edellisvuodesta 1,021 milj. euroa. Kertynyt ylimäärä tilikauden 2021 jälkeen on 5,604 milj. euroa.

Tilikauden hyvä tulos johtuu kasvaneista ja tuloista ja kurissa pysyneistä menoista. Vaikka toimintakate heikkeni vuoteen 2021 verrattuna, niin suotuisa verotulojen ja valtionosuuksien kehitys paransi vuosikatetta edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti. Vuosikatetta paransivat myös muut rahoitustuotot, joissa on suurimpana eränä Lapin sairaanhoitopiirin ylijäämien jako jäsenkunnille, joka on Pelkosenniemen kunnan osalta 121 583€. Lisäksi poistot eivät toteutuneet suunnitellulla tavalla, koska koulu-päiväkodin valmistuminen siirtyi vuodelle 2023.

Investointeihin oli varattu vuodelle 2022 määrärahaa yhteensä 3,64 milj. euroa, josta toteutui 3,34 milj. euroa. Merkittävin investointihanke oli koulu-päiväkodin rakentaminen, johon oli budjetoitu 1,2 milj. euroa. Koulu-päiväkodille myönnettiin lisämääräraha 1,2 milj. euroa (kvalt 17.11.2022 § 88), jolloin määrärahaksti tulee 2,4 milj €, joka toteutui hyvin tarkasti ylitystä ollen vain 0,79%. Investointien nettomääräraha ylittyi 11,89% (350 884€) johtuen investointitulojen heikosta toteutumisesta. Investointintuloista toteutui vain 6%, joka johtuu toteutumattomasta maastopyöreittäihankkeesta, Kuusirannan kaupan siirtymisestä vuodelle 2023 ja toteutumattomista tonttikaupoista.

Kunnan lainaohjelmaa toteutettiin suunnitellusti. Lainamäärä nousi 1,50 milj. eurolla vuonna 2022 ja kunnan lainakanta on 6,931 milj. euroa tehden 7 358 euroa/ asukas. Kunnalla on lainasaamisia 2, 219 milj. euroa.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon 2022 nähden ovat käyttötaloudessa seuraavat: energiayhtiöltä saatiin myyntituloja 733 000 euroa enemmän ja perusterveydenhuollon toimintakulut alittuivat 329 000 eurolla.

Esityslistan liitteenä on esitys kunnan tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2022.

Valmistelija	Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtinen 040 725 2991 Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen 040 157 7045
Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1) hyväksyä tilinpäätöksen esityslistan liitteen mukaisena 2) esittää valtuustolle tilikauden 2022 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1,983 miljoonaa euroa siirretään kuluvan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille. 3) allekirjoittaa tilinpäätöksen ja lähettää sen tarkastuslautakunnalle tutustuttavaksi ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi 4) oikeuttaa viranhaltijat tekemään tilinpäätökseen tarvittavat tekniset korjaukset
Käsittely	Pykälää käsiteltiin kokouksessa klo 16.45-17.16. Vilma Sydänlammi, Anne Pahkala, Sari Niemi selostivat tilinpäätöstietoja vastuualueistaan keskeytetyn kokouksen aikana.

Lauri Lehtinen selosti tilinpäätöstä.

Markku Kankaanranta esitti, että seuraavat kohdat tulee muuttaa tilinpäätöstekstiin:

1. Sivu 26:

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämässä sekä määräaikaisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden palkkaamisessa on toimittu hallintosäännön mukaisesti.

Muutetaan:

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämässä sekä määräaikaisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden palkkaamisessa ei ole toimittu kaikissa tapauksissa hallintosäännön mukaisesti.

2. Sivu 26:

Ohjeesta huolimatta loppuvuodesta 2022 havaittiin henkilökunnan palvelusuhteita tarkasteltaessa, että määräaikaisuuden perusteita ja niihin liittyviä käytäntöjä työsopimuksia tehtäessä tulee edelleen tarkentaa.

Muutetaan:

Ohjeesta huolimatta loppuvuodesta 2022 havaittiin henkilökunnan palvelusuhteita tarkasteltaessa, että kaikissa tapauksessa määräaikaisuuden perusteita ei ole noudatettu.

3. Sivu 26:

Kunnanhallitukselle annettiin erillinen selvitys havaitusta epätarkkuudesta erään työsopimussuhteen kohdalla (kh 2.2.2023 § 36).

Muutetaan:

Kunnanhallitukselle annettiin erillinen selvitys havaitusta virheistä erään työsopimussuhteen kohdalla (kh 2.2.2023 § 36).

4. Sivu 26:

Poistetaan: Edellä kuvattujen hankintahaasteiden vuoksi on perusteltua tarkistaa kunnan hankintaohje vastaamaan nykyistä organisaatiota ja siihen liittyviä hankintojen rooleja ja vastuita. Ohjeen päivityksen jälkeen tulee hankintojen johtamiseen panostaa ja henkilökunnan hankintaosaamista vahvistaa suunnitelmallisesti.

5. Sivu 27:

Poistetaan: Esimerkiksi kunnan taloushallinnon haavoittuvuutta pyrittiin pienentämään selvittämällä mahdollisuutta siirtää sähköiset prosessit palvelukeskuksen hoidettavaksi, mutta tähän ei saatu ratkaisua vuonna 2020 kunnanhallituksen päätösten johdosta (Kh 1.9.2020 § 191).

6. Sivu 28:

Lisäys: Kustannusseuranta koulu-päiväkotirakentamisessa on jäänyt toteuttamatta ja sen vuoksi kustannukset ovat ylittyneet.

Esityksiä kannatettiin ja tilinpäätöskirjaa muutetaan niiltä osin.

7. Kunnanhallitus, edellytti, että mikäli maankäyttösopimuksista kertynyttä tuloa ei ole kohdistettu mihinkään infrahankkeeseen, tulorahat on siirrettävä taseen liitetietoihin varaukseksi.

Kati Nenonen esitti, että seuraava kohta tulee poistaa tilinpäätöstekstistä:

8. Kunnan talousarviot vuosille 2021 ja 2022 sisältävät talouden tasapainottamissuunnitelman (kvalt 15.12.2020 § 77, liite 1) kunnan talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka johtuvat ennen kaikkea varautumisesta velanhoitokustannuksiin. Tasapainottamissuunnitelma sisältää toimenpiteitä tulojen lisäämiseksi, kustannusten vähentämiseksi sekä tuottavuuden parantamiseksi.

Esitystä kannatettiin ja tilinpäätöskirjaa muutetaan tältä osin.

Pekka Arvola esitti, että kunnanhallitus edellyttää, että sosiaalipalveluiden tuotantotavoite -taulukoihin tulee lisätä edellisten tilinpäätösten luvut ja ne esitellään kunnanhallitukselle erikseen. Lisäksi kunnanhallitus edellyttää, että sosiaalipalveluiden vastuuhenkilö esittelee kyseisen asian.

Esitystä kannatettiin.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- 1) hyväksyä tilinpäätöksen esityslistan liitteen mukaisena käsittelytekstissä esitellyin lisäyksin
- 2) esittää valtuustolle tilikauden 2022 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1,983 miljoonaa euroa siirretään kuluvan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.
- 3) allekirjoittaa tilinpäätöksen ja lähettää sen tarkastuslautakunnalle tutustuttavaksi ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi
- 4) oikeuttaa viranhaltijat tekemään tilinpäätökseen tarvittavat tekniset korjaukset
- 5) että sosiaalipalveluiden tuotantotavoite -taulukoihin tulee lisätä edellisten tilinpäätösten luvut ja ne esitellään kunnanhallitukselle erikseen.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen pykälän käsittelyn jälkeen klo 17:18. Kokousta päätettiin jatkaa 4.4. klo 17:30 alkaen.

Tiedoksi

Valtuuston esityslistalle, kohta 2
Tarkastuslautakunta

Muutoksenhaku

Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa

Kunnanhallitus 04.04.2023 § 112

Käsitelty 31.3.2023

Kunnanhallitus 13.04.2023 § 132

Kunnanhallitus edellytti 31.3.2023, että sosiaalipalveluiden vastuuhenkilö esittelee sosiaalipalveluiden tuotantotavoite taulukot kunnanhallitukselle. Vuonna 2022 Pelkosenniemen kunnan sosiaalipalveluiden vastuullinen viranhaltija on ollut sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, joka on 1.1.2023 siirtynyt Lapin hyvinvointialueen palvelukseen.

Kunnanhallituksen 13.4.2023 kokoukseen on kutsuttu sosiaalijohtaja selostamaan sosiaalipalveluiden vuoden 2022 tilinpäätöstietoja.

Lisäksi kunnanhallitus edellytti 31.3.2023 kokouksessa, että mikäli maankäyttösopimuksista kertynyttä tuloa ei ole kohdistettu mihinkään infrahankkeeseen, tulorahat on siirrettävä taseen liitetietoihin varaukseksi. 13.4.2023 tilintarkastajan kanssa käydyn keskustelun perusteella ko. korjaus voidaan tehdä vuoden 2023 puolella.

Valmistelija	Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtinen, 040 725 2991
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi lisäselvitykset koskien vuoden 2022 tilinpäätöstä.
Käsittely	Riitta Kostamo saapui kokoukseen selostamaan sosiaalipalveluiden tilinpäätöstietoja 17:04. Kostamo poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 17:49. Lauri Lehtinen selosti maankäyttösopimukseen liittyvää tuloa.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa

Tarkltk 22.05.2023 § 18

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenille ja asianosaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Ehdotus	Tarkastuslautakunta 1. merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen valtuustolle 2. esittää valtuustolle, että vuoden 2022 tilinpäätös hyväksytään 3. esittää valtuustolle, että kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.
Käsittely	
Päätös	Tarkastuslautakunta 1. merkitsi tilintarkastuskertomuksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen valtuustolle 2. esittää valtuustolle, että vuoden 2022 tilinpäätös hyväksytään

3. esittää valtuustolle, että kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Kunnanvaltuusto 15.06.2023 § 47

Kunnanhallitus on käsitellyt vuoden 2022 tilinpäätöksen 31.3.2023 (04.04.2023 § 112) ja saanut siihen pyytämänsä lisäselvityksen 13.04.2023 § 132.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt tilinpäätöksen 22.05.2023 § 18.

Tilinpäätös 2022 on esityslistan liitteenä.

Päätösesitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle

- 1) että se hyväksyy tilinpäätöksen 2022 esityslistan liitteen mukaisena
- 2) esittää valtuustolle tilikauden 2022 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1,983 miljoonaa euroa siirretään kuluvaan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle

- 1) tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 2) että kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Käsittely

Ei käsitelty 15.6.2023 kokouksessa.

Päätös

Tiedoksi

Tilivelvolliset

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnanvaltuusto 30.06.2023 § 63

Kunnanhallitus on käsitellyt vuoden 2022 tilinpäätöksen 31.3.2023 (04.04.2023 § 112) ja saanut siihen pyytämänsä lisäselvityksen 13.04.2023 § 132.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt tilinpäätöksen 22.05.2023 § 18.

Tilinpäätös 2022 on esityslistan liitteenä

Päätösesitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle

- 1) että se hyväksyy tilinpäätöksen 2022 esityslistan liitteen mukaisena
- 2) esittää valtuustolle tilikauden 2022 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1,983 miljoonaa euroa siirretään kuluvaan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle

- 1) tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 2) että kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Käsittely Pekka Nyman esitti, ettei tilinpäätöstä hyväksytä. Peruteluina hän esitti:
-vieraslajien poiston huomioimattomuus
-Kokkosnivan venereitin huollosta vastaamattomuus
-arkistointiin liittyvät ristiriidat
-oikaisuvaatimusten määrä kolme (3) vai yksi (1)?
-lupien hyväksyminen 100%, kun HAO hyljännyt yhden (1)

Esitys raukesi kannattamattomana.

Pekka Arvola esitti, että sosiaalijohtajalle ei myönnetä vastuu vapautta. Perusteluna oli epäselvyydet tilastoissa.

Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös Kunnanvaltuusto päätti:
1) hyväksyä tilinpäätöksen 2022 esityslistan liitteen mukaisena
2) tilikauden 2022 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1,983 miljoonaa euroa siirretään kuluvan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.
3) merkitä tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
4) myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2022

Pekka Nyman jätti eriävän mielipiteen kohdasta yksi (1).

Tiedoksi Tilivelvolliset

Muutoksenhaku Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnanvaltuusto 18.08.2023 § 81
81/02.02.02/2023

Valtuuston kokouksen 30.6.2023 päätökset eivät ole syntyneet laillisessa järjestyksessä, vaan asiat on käsiteltävä valtuustossa uudelleen (kh 3.8.2023 § 268).

Kunnanhallitus on käsitellyt vuoden 2022 tilinpäätöksen 31.3.2023 (04.04.2023 § 112) ja saanut siihen pyytämänsä lisäselvityksen 13.04.2023 § 132.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt tilinpäätöksen 22.05.2023 § 18.

Tilinpäätös 2022 on esityslistan liitteenä

Päätösesitys Kunnanhallitus esittää valtuustolle
1) että se hyväksyy tilinpäätöksen 2022 esityslistan liitteen mukaisena
2) esittää valtuustolle tilikauden 2022 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 1,983 miljoonaa euroa siirretään kuluvan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle

1) tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
2) että kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Käsittely

Päätös

Päätösesitykset hyväksyttiin.

Tiedoksi

Tilivelvolliset

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.